

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Filozofie
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: ČJ - HU

HISTORIE A DOGMATIKA NÁBOŽENSKÉ
SPOLEČNOSTISCIENTOLOGIE V KONTEXTU
SOUČASNÉHO NÁBOŽENSKÉHO MYŠLENÍ
DOGMATICS AND RELIGIOUS HISTORY OF SCIENTOLOGY
IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY RELIGIOUS
THOUGHT

Bakalářská práce: 12 – FP – KFL - 159

Autor:
Markéta Vrbová

Podpis:

Vedoucí práce: doc. PhDr. David Václavík, Ph.D.

Konzultant:

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
52	0	3	0	23	9

V Liberci dne:

ZADÁNÍ

Čestné prohlášení

Název práce: Historie a dogmatika náboženské společnosti
Scientologie v kontextu současného
náboženského myšlení
**Jméno a příjmení
autora:** Markéta Vrbová
Osobní číslo: P09000243

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložila elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedla jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 27. 04. 2012

Markéta Vrbová

Na tomto místě chci poděkovat rodině za finanční a morální podporu.
V neposlední řadě patří dík doc. PhDr. Davidovi Václavíkovi, Ph.D. za rady
a připomínky, které mi poskytl během psaní mé práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu primárních a sekundárních pramenů o scientologické církvi. Soustředí se zejména na problematiku historie vzniku zkoumané náboženské skupiny a na vymezení základních dogmatických myšlenek. Dále se soustředí na specifické misijní a komunikační strategie. Bakalářská práce popisuje scientologickou církev podle oficiálně vydávaných dokumentů scientologické církve, ale i z pohledu renomovaných odborníků. Cílem práce je upozornit na rozdíly v jednotlivých výpovědích.

KLÍČOVÁ SLOVA

scientologie, L. Ron Hubbard, auditing, náboženství, církev

ANNOTATION

The Bachelor Thesis is focused on the analysis of primary and secondary sources of the Church of Scientology. It concentrates on the areas of the history of the origin of this religious group and its particular foundational dogmatic thought. It further concentrates on its specific mission and communication strategies. The Bachelor Thesis describes the Church of Scientology according to its officially published documents, but also from the perspective of renown experts. The aim of the work is to point out some of the differences between the independent accounts.

KEY WORDS

Scientology, L. Ron Hubbard, Auditing, Religion, Church

Obsah

1 ÚVOD.....	3
2 LAFAYETTE RON HUBBARD.....	5
2.1 Lafayette Ron Hubbard podle členů Scientologické církve.....	6
2.2 Lafayette Ron Hubbard podle odpůrců a kritiků.....	8
3 VZNIK SCIENTOLOGIE	10
3.1 Historie scientologické církve podle scientologů.....	10
3.2 Historie scientologie z pohledu kritiků.....	12
4 DOGMATIKA SCIENTOLOGICKÉHO NÁBOŽENSTVÍ.....	17
4.1 Náboženské principy scientologické církve.....	17
4.2 ARK trojúhelník.....	19
4.3 Mýtus thetana	20
4.4 Symboly.....	21
5 AUDITING.....	23
5.1 Oficiální představení auditingu.....	23
5.2 Auditing – kritici.....	25
5.3 Test osobnosti (The Personality Test).....	27
6 Ceremonie a obřady.....	30
6.1 Nedělní služba.....	30
6.2 Svatba.....	33
7 Scientologie v České republice.....	35
7.1 Je scientologie náboženství?.....	37
8 Závěr.....	39
9 Zdroje.....	40
9.1 Knižní zdroje.....	40
9.2 Časopisecké zdroje.....	41
9.3 Internetové zdroje.....	41

Seznam ilustrací

Ilustrace 1: Lafayette Ron Hubbard.....	6
Ilustrace 2: Symbol „S“.....	22
Ilustrace 3: Scientologický kříž.....	23
Ilustrace 4: The OCA.....	32
Ilustrace 5: Saint Hill.....	46
Ilustrace 6: Sea Org - Apollo.....	46
Ilustrace 7: Miscavige.....	47
Ilustrace 8: Heber Carl Jentzsch.....	47
Ilustrace 9: ARK trojúhelník.....	48
Ilustrace 10: Auditing.....	48
Ilustrace 11: Most ke svobodě.....	49
Ilustrace 12: E-metr.....	50

1 ÚVOD

Scientologická církev je velmi známou skupinou nejen u religionistických odborníků, ale je známá široké veřejnosti. Zásahu na tom mají slavné celebrity, které se pod záštitou scientologie velmi rády prezentují. Ovšem scientologové na sebe upozorňují často sami a to výbornou propagací a velmi vyostřenými soudními spory. Scientologická církev je díky tomu známá téměř po celém světě.

V této práci se budu zabývat zkoumáním scientologické církve. Bude se jednat o analýzu primárních a sekundárních pramenů. Prameny, ze kterých jsem čerpala, bych rozdělila do tří skupin. Jedná se o oficiálně vydávané dokumenty (brožury, časopisy, knihy L. Ron Hubbarda, oficiální internetové stránky), díla bývalých členů a díla psána odborníky (religionisty, sociology, teology, psychology). Na rozdíly v interpretaci textů upozorním v jednotlivých kapitolách. Při psaní této práce jsem narazila na velký problém zdrojů. Nejvíce informací o sobě podávají samotní scientologové. Odborných komentářů již existuje méně. Pravděpodobně za tím mohou stát velmi časté soudní spory vyvolávané Scientologickou církví.

Pro ujasnění informací jsem kontaktovala Dianetické centrum v Praze, konkrétně mluvčího Scientologické církve pana Jiřího Voráčka. Dianetické centrum jsem navštívila 5. 4. 2012 a pobyla zde zhruba hodinu. Pan Voráček mi řekl a ukázal jak funguje centrum, co se v něm nachází a odpověděl na několik dotazů. V centru jsem vyzkoušela i e-metr – pomůcku používanou při auditingu.

Ve své práci se zaměřím na vznik scientologie. Konkrétně se zaměřím na život jejího zakladatele L. Rona Hubbarda, jelikož je klíčovou postavou pro pochopení tohoto hnutí. Informace o životě zakladatele i klíčové okamžiky vzniku scientologie budou popsány jak ze strany scientologů tak ze strany odborníků.

Dále se pokusím rozebrat základní dogmata scientologie a to zejména „mýtus thetana“, který dává scientologii náboženský ráz a charakter. Ve své práci popíšu i metody, které scientologie využívá pro nábor nových členů – např. osobnostní test (The OCA). Konkrétněji se budu věnovat kontroverzní technologii využívané scientologií – auditingu. Pro popis auditingu budu opět čerpat z oficiálních zdrojů, odborných kritik, ale i z výpovědi bývalých členů.

Jako každá církev tak i Scientologická církev má své specifické symboly, obřady a ceremonie. I těm bude věnován prostor v této práci. Poukážu i na shodné znaky s jinými náboženstvími jako je křesťanství a buddhismus.

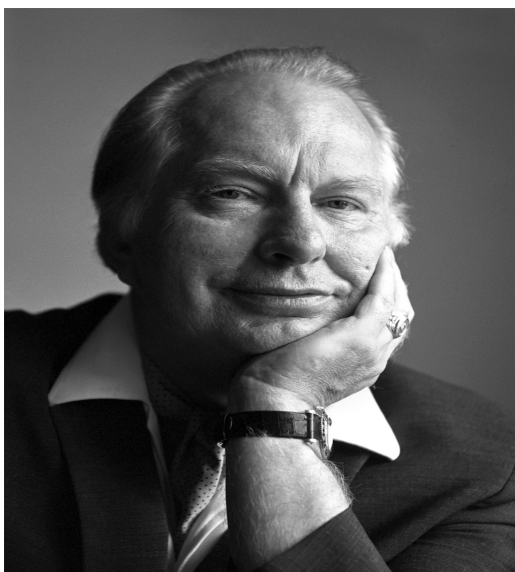
Protože scientologové o sobě prohlašují, že jsou v současnosti nejrychleji rostoucím náboženstvím, zaměřím se na situaci a počet členů v České republice. Podle oficiálně prezentovaných informací má Scientologie v České republice zhruba 2000 i více členů. Ale poslední Sčítání lidu uvádí, že Scientologická církev má 374 členů.¹

V závěru práce se pokusím vysvětlit, proč lze scientologii považovat za náboženství a ne pouze za psychologickou léčbu.

1 *Sčítání lidu, domů a bytů 2011* [online]. c2011 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: [9](http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podle-tematu&tu=30562&th=&v=&vo=H4sIAAAAAAAAAAFvzloG1ulhBMCuxLFGvtCQzR88jsTjDN7GAIf3WwcNiCReZGZjcGLhy8hNT3BKTS_KLPBk4SzKKUosz8nNSKgrsHRhAgKecA0gKADF3CQNnaLBrUIBjkKNvcSFDHQMDhhqGCqCiYA_cLCiEgZGvxIGdg9_Fz_EMeCEgY2b38XZ89gIIvLxTHEP8wx2NEFJM4ZHOIY5u_t7-MJ1OIP5IdEBkT5OwU5RgH5IUB9fo4ePq4uIDtZSxhYw1yDolzhXstJzEvX88wrSU1PLRJ6tGDJ98Z2CyYGRk8G1rLEnNLUiiiGAYQ6v9LcpNSitjVTZbmnPOhmAjq44D8QIDDwAK10C_KF2coe4ugU6uPtWMLA4eni6hcSEAZ0Fk-wj4uloYFBQKiud1AFAJ8Zxq5gAQAA&vseuzemi=null&void=>.</p></div><div data-bbox=)

2 LAFAYETTE RON HUBBARD

(13. 3. 1911 - 24. 1. 1989)

Ilustrace 1: Lafayette Ron Hubbard

Informace o životě zakladatele Scientologické církve Lafayette Ron Hubbarda (dále LRH) jsou pořízeny z oficiálně vydávané brožury Scientologické církve o LRH² a oficiálních internetových stránek Scientologické církve³__ Další informace jsou čerpány z knihy *A chronological View of L. Ron Hubbard and Scientology*

od Kaj Moose⁴. A v neposlední řadě z religionistického časopisu *Dingir*, který se zabývá současnou náboženskou scénou.⁵ Kdo byl ale skutečně Lafayette Ron Hubbard? Na tuto otázku nacházíme rozporuplné odpovědi. Podle jeho stoupenců se jedná o myslitele, který se orientoval ve všech oborech a ovlivnil všechny formy vědění. Podle jeho odpůrců se jedná o businessmana a mystifikátora moderních dějin. V této kapitole bude nastíněno vnímání LRH podle jeho stoupenců, ale i jeho „kritiků“.

2 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. 29 s.

3 *Scientologie* [online]. c1999 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/>>.

4 Moos, Kaj. *A Chronological View of L. Ron Hubbard and Scientology*, London: Seagull Productions, 1995.

5 *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .

2.1 Lafayette Ron Hubbard podle členů Scientologické církve

Oficiální životopis LRH byl vydán Mezinárodní Scientologickou církví v Los Angeles roku 1992 pod názvem „What Is Scientology?“⁶ Scientologové považují LRH za badatele a odborníka v mnoha oborech jako jsou například umění, literatura, filozofie a velmi často uváděná jaderná fyzika.

„Je vskutku mezinárodní osobností, která svou filozofií ovlivnila lidi všech zemí a kultur.“⁷

I z tohoto krátkého úryvku je možné poznat, že pro Scientologickou církev a pro její pochopení je život LRH klíčový. Protože právě zakladatel scientologické církve sepsal nejdůležitější a zásadní (dogmatická) díla církve (např. Dianetika: Moderní věda o duševním zdraví⁸). Tím určil směr, kterým se Scientologie začala ubírat a ubírá dodnes.

LRH se narodil 13. března 1911 v Tildenu v Nebrasce jako jedináček. Jeho otec Harry Ross byl námořním velitelem. Jak se dozvíme později, LRH založil námořní flotilu Sea Org a je pravděpodobné, že právě povolání jeho otce mohlo mít velký vliv na založení této organizace. Matka Ledora May, vystudovaná učitelka, byla připravena vyučovat syna. Podle scientologů právě díky její odborné a intenzivní péči začal LRH v raném věku číst řecké filozofy a klasiky a již v roce 1923 (ve svých 12 letech) plně prostudoval dílo Sigmunda Freuda.

Podle brožury⁹ vydávané scientologickou církví LRH ve věku šestnácti let podnikl první z několika cest do Asie přes Tichý oceán, během kterých se věnoval studiu kultury Dálného východu. Například v Číně navštívil buddhistické kláštery, kde meditoval a rozjímal o životě a smrti. Dále cestoval do Tibetu, Indie a Filipín.

6 HUBBARD, L. Ron. *What Is Scientology?*. Los Angeles: Bridge Publications, 1998. 833 s.

7 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 1.

8 HUBBARD, L. Ron. *Dianetika: moderní věda o duševním zdraví*. Copenhagen: New era, c1999. 535 s.

9 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 8.

Na Filipínách se údajně naučil jazyk domorodců za jednu noc. Jeho cesty do Asie a na Tichomořské ostrovy a subjektivní prožitky ze „studia“ východní filozofie v něm zanechaly silný otisk.

V roce 1929 se vrací zpět do Spojených států amerických a začíná studovat na Washingtongské univerzitě. Podle doporučení svého otce se nevěnuje etnologii, ve které je expertem, ale matematice a technice. Tuto radu později velmi oceňuje, protože díky technickému nadhledu mohl lépe studovat lidskou mysl. Jako jeden z prvních se účastnil kurzů jaderné fyziky. Během studia na Washingtongské univerzitě se začal zabývat výzkumem lidské mysli. Se svými poznatky se obrátil na katedru psychologie na Washingtonské univerzitě, ale setkal se pouze s nepochopením. V tento okamžik si LRH uvědomil, že studium na univerzitě mu nemá co více nabídnout. LRH začal tedy podnikat další badatelské expedice. *O tomto období řekl: „Díky psaní jsem mohl financovat svůj výzkum včetně expedic, na které jsem se vydal, abych zkoumal primitivní národy a zjistil, zda-li lze nalézt funkční společný jmenovatel lidské existence.“¹⁰*

LRH si na bádání vydělával psaním beletrie. Psal fantasy, dobrodružné romány a dokonce napsal i scénář (Vzpouza ve hvězdách). Za svůj život napsal přes 1000 odborných i neoborných titulů, které byly přeloženy do více než 70 jazyků. Tím se stává jedním z nejproduktivnějších a nejvlivnějších autorů historie.

V období, kdy Spojené státy americké vstoupily do druhé světové války, narukoval roku 1940 LRH do námořnictva. Sloužil zde jako korvetní velitel US Navy až do konce války. Roku 1945 byl zraněn. Následkem zranění bylo, že LRH oslepl a částečně ochrnul. Hormonální léčba, která byla užívána k léčbě válečných zranění, nezabírala. LRH se rozhodl aplikovat svou teorii – úspěšně. Sám o této zkušenosti vypovídá:

„Snažil jsem se zjistit,“ napsal, „zdali mysl řídí nebo neřídí tělo nebo zdali tělo řídí mysl. Jestliže u některých z těchto pacientů hormony nezabíraly a u jiných ano, musela mít příčina duševní povahu. Pokud měli ti pacienti, u nichž

¹⁰ *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 12.*

léčba neúčinkovala, vážný duševní blok, bylo zřejmé, že se jejich stav nezlepší bez ohledu na množství aplikovaného hormonu či způsob léčby. Je-li tedy mysl schopna natolik omezit fyzické tělo, pak je zcela zřejmé, že je mylná domněnka, tak dlouhou dobu považována za fakt, a sice že struktura řídí funkci. Rozhodl jsem se dokázat to... Nezajímala mne endokrinologie, ale toužil jsem vyřešit otázku, zdali funkce řídí strukturu nebo naopak.“¹¹

Dne 9. května roku 1950 LRH vydává knihu Dianetika: Moderní věda o duševním zdraví. Kniha se přes noc stává bestsellerem. Její vydání zahajuje novou éru lidstva a novou životní fázi života LRH. Kniha měla velký ohlas. Proto LRH přednášel a vykládal učení dianetiky. Právě vydání této knihy má zásadní vliv na vznik Scientologické církve, která vzniká roku 1954 v Los Angeles. Tyto události odstartovaly zlomové instituce a okamžiky Scientologické církve. Roku 1959 LRH zakupuje sídla Saint Hill Manor v Anglii, které se na 7 let stává řídícím centrem scientologie. LRH je zakladatelem organizace Sea Org (1967), jejíž problematice se věnuji v dalších kapitolách.

Ke konci svého života se usídlil na ranči La Quita v Kalifornii, kde 24. ledna 1989 zemřel, podle scientologů opustit tělo poté, co dosáhl všeho, co si předsevzal.¹²

2.2 Laffayette Ron Hubbard podle odpůrců a kritiků

Oficiální životopis LRH je odlišný od popisu života, který zveřejňují jeho kritikové. Kritikové Scientologické církve často poukazují na neprokazatelnost informací, nedostatek materiálů, které by tyto informace potvrdily. Jedinými shodnými znaky jsou některá základní data (datum narození, úmrtí, roky vydávání knih, zakládání organizací apod.). Nejvíce je kritizováno, že Hubbard všechno uměl, všechno znal a všude byl.

¹¹ *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 16.

¹² KOŘÍNEK, M. L. R. H. podle scientologů. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 14. .

Nejčastější kritiky jsou nasměřovány na Hubbardovu nadprůměrnost a vzdělanost ve všech oborech. Ale získané hodnocení z univerzity tomu neodpovídají – propadl z matematiky a molekulární a atomové fyziky. LRH je Scientologickou církví líčen jako milovník a „průkopník“ právě atomové a nukleární fyziky. Ovšem tento předmět na Washingtonské univerzitě, podle dochovaných záznamů, nesplnil. Dále se uvádí, že získal například titul v oboru stavebnictví, ale ze získaných dokumentů Washingtonské univerzity vyplývá, že ve druhém ročníku byl ze školy vyhozen (scientologové uvádějí, že opustil univerzitu, protože ho nemohla více obohatit).

Kritikové velmi často poukazují na to, že LRH byl v kontaktu s Aleisterem Crowleyem. Aleister Crowley je zakladatelem satanistické lóže Ordo Templi Orientis, ve které byl údajně LRH angažován.¹³ Tato informace je potvrzena i synem LRH Nibsem, který se v 50. letech distancoval od Scientologické církve. Nibs poskytl několik rozhovorů a v jednom, z roku 1983, prohlásil, že jeho otec „si myslel, že je satan. Byl se satanem jedno“¹⁴. Zda brát tuto informaci jako relevantní je také diskutabilní. Zhrzený syn, který má rozepře se svým otcem, se může pouze mstít. Ovšem je prokazatelné, že v LRH byl v kontaktu s Aleisterem Crowleyem. To ale nemusí znamenat, že provozoval satanistické praktiky.

Lafayette Ron Hubbard je bezesporu velmi kontroverzní osobností. Na jedné straně oslavování, uctívání jeho osoby. Na straně druhé neustálé vyplavování nejasností na povrch. V neprospěch scientologů hraje, že se veřejně diskutuje o velkých nepodloženostech a „zvláštních“ událostech v životě LRH. Ale v neprospěch kritiků LRH se staví fakt, že scientologická církev si veškeré informace pečlivě střeží a kritici nemají zásadní „důkazy“, kterými by svá obvinění povrdili.

13 LYONS, Arthur. Satan tě chce : *Uctívání d'ábla a jeho sekty v Americe*. 1. vyd. Brno : Nakladatelství Tomáše Janečka, 1995. s. 99-100.

14 KOŘÍNEK, M. L. R. H. podle scientologů. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 15.

3 VZNIK SCIENTOLOGIE

V této kapitole je čerpáno ze stejných zdrojů jako při popisu života LRH. Jedná se o oficiální stránky scientologické církve¹⁵, oficiálně vydávanou brožuru o LRH¹⁶. O odborné a kritické posouzení vzniku se dozvídáme z již zmiňovaného časopisu Dingir¹⁷ a Encyklopedie náboženských směrů v České republice od Zdeňka Vojtíška.¹⁸ A vnitřní pohled nám může lehce (ovšem musíme brát s rezervou) nastínit kniha *A piece of Blue sky*¹⁹ bývalého člena Scientologické církve Johna Attacka a také kniha *Inside Scientology*²⁰ od novinářky Janete Reitman.

Vznik samostatné církve je úzce spjat s LRH, který je jejím zakladatelem. Podobně jako o životě samotného zakladatele se určité informace rozcházejí, s podobnými zkušenostmi se setkáváme i ve zjišťování informací o vzniku samostatné církve. Oficiální historie scientologické církve a výklad historie jejích kritiků se shodují pouze v základních datech (vznik církve, vydání zásadních děl apod.). V ostatních pohledech na scientologickou církev se členové a kritici silně rozcházejí (viz následující kapitoly).

3.1 Historie scientologické církve podle scientologů

Vzniku scientologické církve předchází jedna zásadní událost, která ohledně vzniku scientologické církve hraje velkou roli. Jedná se napsání a vydání

15 *Scientologie* [online]. c1999 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: < <http://www.scientologie.cz/> >

16 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. 29 s.

17 *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .

18 VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 462 s.

19 ATTACK, Jon. *A Piece of blue sky*. USA: A Lyle Stuart book, 1990. ISBN: 0-8184-0499-X.

20 REITMAN, Janet. *Inside Scientology: the story of America's most secretive religion*. New York: HMH, 2011. 444 s.

knihy Dianetika: Moderní věda o duševním zdraví,²¹ kterou napsal LRH, a která byla vydána roku 1950. „*Téměř přes noc se Dianetika stala celonárodním bestsellerem a nakladatele zavalilo pětadvacet tisíc dopisů a telegramů. Kniha se dostala do žebříčku nejprodávanějších knižních titulů listu New York Times a setrvala tam celou řadu měsíců. Mezitím navždy změnila životy milionů lidí.*”²² Kniha změnila život samotného autora, ale i milionu lidí po celém světě.

LRH po vydání knihy absolvuje mnoho přednášek a intervui, ve kterých popisuje dianetiku. Začíná se kolem něj tvořit velká skupina jeho stoupenců. Výsledkem těchto reakcí je, že LRH a jeho stoupenci zakládají v Los Angeles roku 1954 scientologickou církev²³ a její učení se začalo šířit do celého světa.

Roku 1959 se LRH se svou rodinou stěhuje do Anglie, kde zakoupil sídlo Saint Hill Manor (viz. příloha č.1) Zde sedm let zůstává a připravuje scientology, aby mohli podnikat misijní činnost. Dodnes je zde přístupné Muzeum LRH pro širokou veřejnost. *Na panství Saint Hill Manor jižně od Londýna se pan Hubbard věnoval intenzivní přípravě scientologů nejen z Evropy, ale z celého světa, aby se mohli vrátit do svých zemí a učit ostatní.*²⁴

Roku 1966 přichází jeden z dalších velmi zlomových okamžiků církve. LRH se stahuje do ústraní, aby se mohl plně věnovat studiu duchovního vědomí a možností. Za tímto účelem zakupuje (roku 1966) zaoceánské lodě (Diana, Athena a Apollo) a roku 1967 zakládá organizaci Sea Org (viz. příloha č. 2). Na Sea Org přesouvá celé vedení scientologické církve a zakládá organizaci Flag (1968). Flag je tvořena z členů řídicího centra scientologie, kteří nemají zkušenosti s řízením lodi a někteří z nich se poprvé ocitají na lodích. I přesto

21 HUBBARD, L. Ron. *Dianetika: moderní věda o duševním zdraví*. Copenhagen: New era, c1999. 535 s.

22 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět - L. Ron Hubbard*, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 19.

23 Viz výše s. 20-21.

24 Viz výše s. 22-23.

z nich za několik měsíců LRH vytvoří profesionální posádku.²⁵ Po devíti letech se Sea Org vrací „na pevninu“ a zakotví v USA.

Církev prochází velkou vnitřní reorganizací a roku 1982 zakládá nejvyšší kontrolní orgán církve, který je zároveň nadřízenou jednotkou scientologické církve – Religious Technology Center. Ředitelem tohoto orgánu se stává David Miscavige (viz. příloha č. 3). Miscavige je nejvyšším nadřízeným představitelem scientologické církve. LRH se tedy odebrá do ústraní. David Miscavige poskytuje rozhovory médiím a snaží se vylepšovat status scientologické církve.

Prezidentem Mezinárodní scientologické církve je od roku 1982 Heber Carl Jentzsch (narozen 11. 7. 1935) (viz. příloha č. 4).

V posledních letech již není na scientologii takový nátlak jako v jejích začátcích. Scientologové jsou angažováni ve významných oblastech společenského života. Aktivně působí v oblastech, které se snaží řešit drogovou problematiku a v boji proti kriminalitě. Zakládají organizace Narconon, která pořádá významnou kampaň prevence drog a organizaci Criminon, která bojuje proti kriminalitě.²⁶

3.2 Historie scientologie z pohledu kritiků

Kritici scientologie opět souhlasí se základními daty. I podle nich je vznik scientologické církve úzce spjat s LRH a jeho zásadním dílem Dianetika: Moderní věda o duševním zdraví, kde LRH vypracoval teorii dianetiky. Scientologie vzniká v návaznosti na dianetická centra. Mnoho autorů často zaměňuje pojmy dianetika a scientologie a považují je za zcela odlišné směry. V současnosti tyto dva pojmy „splývají“ a nedají se od sebe téměř oddělit.

25 KORÍNEK, M. L. R. H. podle scientologů. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 14.

26 Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR s SR [online]. c2000 [cit. 2012-2-12].

Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=7&version=CZ>>.

Dalším významným datem, s kterým jsou kritici ve shodě se scientology, je rok 1959 a s ním spojené stěhování do Anglie na panství Saint Hill Manor. Zde byl údajně vymyšlen e-metr, kontroverzní pomůcka scientologie využívaná při auditingu. E-metr nebyl vynalezen samotným LRH, ale Volneyem G. Mathisonem. Ale i přesto to uvádí LRH do špatného světla problémů. Roku 1963 se koná „prohlídka“ sídla ve Washingtonu, kterou uskutečňuje Správa pro potraviny a drogy (FDA). Správa pro potraviny a drogy zabavila scientologům e-metry. E-metry zabavila protože, ve Spojených státech amerických není povoleno provádět jakoukoliv formu diagnózy a léčby bez schválení. E-metry jsou povoleny opět až v roce 1969, ale pouze s prohlášením, že při sezeních (auditingu) nemají při léčbě nemocí žádný účinek.²⁷

Scientologická církev naráží na četná obvinění a údajně proto roku 1966 vznikají dvě velmi významné organizace scientologické církve – Guardian Office.

Guardian Office můžeme překládat jako Úřad strážců. Guardian Office vzniká roku 1966 a je přímou reakcí na četné útoky proti scientologům. Úkolem tohoto orgánu je hlídat „tajné“ informace o scientologické církvi a vylepšit její image tzv. výzvědná jednotka.²⁸ Guardian Office plní funkci „tajné policie“ uvnitř scientologické církve. Vedoucí Guardian Office byla Mary Sue Hubbardová – manželka LRH. Roku 1973 LRH spouští „čistící“ akci Sněhurka. Jejím úkolem bylo zadržet informace, které by mohly poškodit scientologickou církev. Členové organizace velmi rychle pronikají do veřejných úřadů, médií a bezpečnostních složek státu. „Nevhodné“ informace, které by mohly scientologickou církve poškodit a zdiskreditovat, zadržují. Scientologové chtěli odhalit „očerňovací kampaň“, kterou proti nim údajně vedla vláda Spojených států amerických. Dále se snažili získávat důvěrná fakta o politicích a významných osobnostech.²⁹ Jejich jednání je odhaleno roku 1977, kdy FBI získává povolení na prohlídku scientologického centra v USA. Zde zadržují velké

27 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 343.

28 Viz. výše s. 349.

29 Viz. výše s. 349.

množství dokumentů, které byly odcizeny z veřejných úřadů a Interpolu.³⁰ Několik členů bylo odsouzeno k pětiletému trestu vězení. Odsouzena byla i třetí manželka LRH Mary Sue. LRH Guardian Office ruší, ale zakládá „Úřad zvláštních aktivit“(OSA), který přebírá aktivity Guardian Office. Scientologická církev popírá jakýkoliv podíl na této organizaci. Ovšem toto obvinění uvádí, již tak kontroverzí opředenou, scientologickou církev do nepříjemné pozice vůči široké veřejnosti.

Rok 1966 je významný, jak již bylo zmíněno, protože vniká další neméně významná organizace scientologické církve a tou je Sea Org – Mořská organizace. LRH a s ním i celá scientologická církev velmi často naráží na odpor a musí čelit četným obviněním. Můžeme se domnívat, že právě proto vzniká organizace Sea Org a veškeré vedení scientologické církve je přesunuto na nově vzniklou lodní flotilu. Po dobu zhruba devíti let setrvává v mezinárodních vodách, aby jejich členové nemohli být trestně stíháni a vyhnuli se četným spekulacím. LHR zde přijímá titul Komodor. Jak píše Martin Kořínek v časopisu *Dingir*, v této době pravděpodobně vznikají indiskrétní dotazníky, výzvy k ničení nepřátel a vydělávání co nejvíce peněz, které novináři s oblibou používají k vyličení scientologie.³¹ Na Sea Orgu (a postupně se rozšiřuje do celé scientologické církve) panuje velmi přísná atmosféra. Pro LRH pracovaly mladé dívky tzv. Poslice. Ten, kdo nedodržoval přísná pravidla, která panovala na Sea Orgu, byl přísně potrestán. Údajně se jednalo o zavírání do podpalubních nádrží, shození přes palubu, někdy i se spoutanýma rukama. Například nejvyšší představitelé podepisují při vstupu do scientologické církve smlouvu na jednu miliardu let, protože na základě své víry jsou nesmrtelnými bytostmi.³² Členové Sea Orgu také, podle velitelského rozkazu č. 3905 z roku 1986, nemohli mít děti. Tento rozkaz samozřejmě velmi často naráží nad odpor. Kritizováno je zejména to, že scientologie svým členům nařizuje chovat se, tak se jim to nemusí líbit. Ovšem

30 KOŘÍNEK, M. Hubbart podle kritiků. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4.

Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 16.

31 Viz výše s. 15.

32 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 346.

měli bychom si uvědomit, že takto bychom mohli hodnotit například křesťanství a s ním spojený celibát.

V 80. letech dochází v církvi, z důvodu veřejných skandálů, k reorganizaci církve. Vzniká Religious Technology Center, které se stává kontrolním orgánem církve. Ředitelem této organizace se stává následovní LRH David Miscavige. Tento post mu umožňuje kontrolu nad celou církví, protože LRH se odebírá do ústraní a o jeho životě se nadále vedou pouze spekulace. Scientologická církev vydává prohlášení, že jejich zakladatel LRH opustil své tělo 24. ledna 1986.³³

Prezidentem Mezinárodní scientologické církve je od roku 1982 Heber Carl Jentzsch (narozen 11. 7. 1935).³⁴ Heber Carl Jentzsch byl původně členem Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů (tzv. Mormonů).

V okamžiku, kdy umírá LRH, se hroutí prognózy mnoha odborníků, že scientologie zanikne spolu se svým zakladatelem, protože právě on je jednotícím prvkem církve (například předpoklad Dr. Christophera Evanse). Pravděpodobně si neuvědomili, že LRH je tak charismatickou osobností, která měla výborně propracovaný kult osobnosti a jeho stoupenci ho považují za „boha na zemi“.

Nejedná se ale pouze o osobnost LRH, ale velký vliv na propagaci a udržení scientologie má David Miscavige, který byl v Sea Orgu a LRH mu velmi důvěřoval. David Miscavige založil dvě organizace, které jsou legální a nezávislé. Jedná se o Centrum náboženské technologie (RTC) – to má na starosti kontrolu nad scientologickým učením a Společnost služeb autorům (ASI) kontroluje publikační impérium. *„Ačkoli ASI byla založena jako výdělečná nenáboženská společnost, ve skutečnosti řídila celou síť scientologie a David Miscavige byl jejím COB (předsedou výboru). ASI měla naprostou nadvládu nad vedením všech scientologických orgánů a misí, celým Úřadem pro speciální záležitosti, všemi převody peněz mezi účty církve a LRH, všemi aspekty života*

33 *Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět* - L. Ron Hubbard, Praha: MSZEOTLCEE, 2006. s. 25.

34 *Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR* [online]. c2000 [cit. 2011-12-9]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=7&pg=9&version=CZ>>.

každého, kdo byl scientologem, at' už šlo o personál, nebo veřejnost."³⁵ Na počátku roku 1982 už je scientologie pod kontrolou Miscavige. Miscavige je v čele církve doposud a díky jeho zásluze se scientologie velmi úspěšně brání právním zákrokům. Miscavigeho můžeme považovat za velmi zdatného obchodníka, který se výborně pohybuje v právní sféře a nalézá právní „kličky“, které pomáhají lépe fungovat scientologické církvi.

V posledních letech již není na scientologickou církev takový nátlak jako v jejích začátcích. Významnou roli v tom hraje výborná propaganda. Scientologové pronikají do různých oblastí společenského života. Svůj „status“ si vylepšují aktivitou v boji proti drogám a kriminalitě. Zakládají organizaci Narconon, která pořádá velkou kampaň prevence drog. Dále zakládají organizaci Criminon, která se snaží bojovat proti kriminalitě.

Díky (nebo bohužel) těmto aktivitám se scientologická církev stává velmi populární a očišťuje svou „pokřivenou“ pověst. Na její stranu se začínají stavět i celosvětově proslulé celebrity (např. Tom Cruise, John Travolta...), kteří scientologii přičítají všechny své úspěchy. Hollywoodské celebrity jsou tou nejlepší reklamou církve, ale největším „postrachem“ odborníků. Protože právě celebrity, přesněji média, nejvíce ovlivňují společenské klima světa. Proto bychom neměli slepě věřit informacím, které se nám předkládají – at' se jedná o chválu, ale i kritiku scientologického náboženství a vše si ověřovat a brát s dostatečným nadhledem.

35 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 352.

4 DOGMATIKA SCIENTOLOGICKÉHO NÁBOŽENSTVÍ

V této kapitole bude čerpáno z oficiálních stránek scientologické církve³⁶, brožury Z čeho se skládá porozumění³⁷, která je vydávána scientologickou církví. Dále ze spisu SCIENTOLOGIE Opravdové náboženství od Urbana Alonsa Galana³⁸(doktor filozofie a licenciát teologie), z religionstického časopisu Dingir³⁹, článku M. Darrolla Bryanta Scientology a New Religion.⁴⁰ V této části půjde o popsání základních principů a cílů scientologické církve.

4.1 Náboženské principy scientologické církve

Učení scientologie je spjato se zakladatelem scientologické církve LRH. Celé učení je založeno na spisech LRH a jeho nahrávkách, které tvoří náboženské spisy scientologie. Spisy a nahrávky LRH jsou jediným zdrojem dogmatiky scientologické církve – principy, učení, filozofie, praktiky a rituály. LRH dokončil principy scientologie za svého života. Jde o aplikovanou náboženskou filozofii.

Cíle Scientologie jsou: „*Civilizace bez šílenství, bez zločinců a bez válek, kde schopní mohou prosperovat a poctiví lidé mohou mít práva a kde je člověk svobodný, aby mohl dosáhnout nejvyšších stavů existence.*“⁴¹

Základním principem scientologie je víra v minulé životy a nesmrtelnost duše. Právě duchovní podstata pro scientology hraje nejdůležitější roli. Člověk je tedy zejména duchovní bytostí, kterou scientologové označují jako thetan. Thetan

36 *Scientologie* [online]. c1999 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/>>.

37 HUBBARD, L. Ron. *Z čeho se skládá porozumění*. Dánsko: NEW ERA Publications Internacional Aps. 1994, 31 s.

38 URBANO, Alonso Galan. *SCIENTOLOGIE: Opravdové náboženství*. Praha: Dianetické centrum, 2006. 12 s.

39 *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .

40 BRYANT, M. Darrol. *The Religious Nature of Scientology*. [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <<http://www.neuereligion.de/ENG/ReligiousNature/04.htm>>.

41 *Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR s SR* [online]. c2000 [cit. 2012-01-9]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=7&pg=2&version=CZ>>.

je sám o sobě dobrý. Problém je ale v tom, že thetan „srůstá“ s materiálním světem, od kterého by se měl odprostit. Thetan si s sebou za svůj život nese určitá traumata a bolesti, které ho omezují v dosažení cílů a omezují ho naplno využít svůj potenciál.⁴² K „léčbě“ těchto bloků se využívá auditing (viz níže).

Nejdůležitější je přežití thetana. LRH uvádí impulsy života, které jsou podstatné pro přežití thetana. Jedná se o dynamické impulsy života, které nazval „osmi dynamikami“.⁴³

- První dynamika se zaměřuje na impuls k přežití člověka jako takového.
- Druhá dynamika představuje impuls k přežití v sexuálním smyslu (pár, rodina, výchova a vzdělávání dětí).
- Třetí dynamika znamená impuls k přežití skupin (přátelé, práce, klub, národ, rasa).
- Čtvrtá dynamika znamená impuls k přežití lidstva nebo jako lidstvo.
- Pátá dynamika je impulsem k přežití živých druhů (zvířata, rostliny) neboj jako živá bytost.
- Šestá dynamika je impulsem k přežití hmotného vesmíru nebo jako hmotný vesmír.
- Sedmá dynamika znamená impuls k přežití duchovních bytostí (thetan) nebo jako duchovní bytost.
- Osmá dynamika je impulsem k přežití nekonečna nebo jako nekonečno. Pro scientology je to dynamika Nejvyšší bytosti či Boha.

Cílem každého scientologa je tyto dynamiky rozvíjet a studovat. Symbolem scientologické církve je ezoterický kříž, který může poukazovat na

42 Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR [online]. c2000 [cit. 2012-01-9]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=7&pg=2&version=CZ>>.

43 URBANO, Alonso Galan. *SCIENTOLOGIE: Opravdové náboženství*. Praha: Dianetické centrum, 2006. 7 s.

členství v satanistické lóži. Ovšem scientology je vykládán jako znázornění právě těchto osmi dynamik lidské existence.⁴⁴(obrázek).

„Scientologie je velmi přesná víra a základním principem tohoto náboženství je, že duchovní svobody lze dosáhnout pouze tehdy, když se po cestě, zachycené v náboženských spisech, kráčí bez odchylování.”⁴⁵ K tomu pomáhá technologie, která vytvořil LRH a popsal ji ve své knize Dianetika: moderní věda o duchovním zdraví.⁴⁶ Tato metoda se nazývá auditing (viz níže).

Scientologie umožňuje zlepšení každé stránky naší existence. Toho se dosáhne rozvojem takzvaného trojúhelníku ARK.

4.2 ARK trojúhelník

ARK trojúhelník je scientology považován za nejdůležitější faktor, který umožňuje efektivní zvládání života. ARK trojúhelník je tvořen třemi činiteli, které jsou pro život nejdůležitější – afinita, realita, komunikace (viz. příloha č. 5). Tyto tři činitele jsou ve vzájemném vztahu. ARK trojúhelník není rovnostranný. Na vrcholu je nejdůležitější činitel (proto je na vrcholu) – komunikace. Komunikace ovlivňuje realitu a afinitu.

Afinita se zde chápe ve významu lásky, ve smyslu stupně oblíbenosti. Každý člověk (i každý živočich) má určitý stupeň afinity. Člověk má tu výsadu, že má dar prožívat nejvyšší afinitu.

Realita je v zásadě shoda (realné je to, na čem se dohodneme, že je to reálné). Realita se vnímá prostřednictvím různých kanálů. Těmi kanály jsou oči, uši, ruce... Vnímání reality je spojeno s tím, co dokážeme sdělit ostatním lidem.

44 VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice : náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2004. 260s.

45 Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR [online]. c2000 [cit. 2012-01-01]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=7&pg=2&version=CZ>>.

46 HUBBARD, L. Ron. *Dianetika: moderní věda o duševním zdraví*. Copenhagen: New era, 1999. 535 s.

Komunikace je nejvyšší vrchol ARK trojúhelníku. Komunikace podle LRH řeší všechny záležitosti. Aby ke komunikaci mohlo dojít, musí existovat shoda a afinita.

Každý aspekt je vždy závislý na ostatních dvou aspektech. Kdykoliv je ovlivněn jeden z nich, jsou automaticky ovlivněny všechny.

ARK trojúhelník patří k nejdůležitějším principům v učení scientologie. Podle scientologů prohlubuje komunikaci, která je nezbytná v mezilidských vztazích. Scientologové uvádí i praktické instrukce, podle kterých se mají členové církve řídit. Jak již bylo zmíněno, ARK plní významnou funkci zejména v manželství, které je podle scientologů založeno na prohlubování a zvyšování právě ARK.⁴⁷

4.3 Mýtus thetana

Pokud bychom hodnotili scientologii pouze podle těchto uvedených informací, nemuseli bychom ji vůbec považovat za náboženství. Žádným odborníkům (mimo psychologů) by scientologie nepřidělávala žádné starosti. Ale jako každé náboženství (nebo společnost, která se za náboženskou skupinu považuje) tak i scientologie má klíčový „příběh“, který určuje náboženský ráz. Jedná se o příběh thetana. Thetana můžeme nazvat individuální duší. Thetan: „identita, která je individuální.“⁴⁸ Existují úrovně thetana, je jich 15, ale jejich dělení je velmi obtížné a samotnému studiu thetana by musela být věnována jiná práce.

Zde uvedeme zkrácený příběh thetana – o tom jak se dostal na naši planetu. Tento příběh se odehrál před sedmdesáti šesti miliony lety. V jedné Galaktické federaci, kde bylo 75 obydlených planet, vládl diktátor Xenu. Protože byla galaxie přelidněná, rozhodl Xenu poslat obyvatele na planetu Zemi. Xenovi šlo o to, aby se thetanové oddělili od jejich těl. To udělal tak, že je přikoval

47 HUBBARD, L. Ron. *Z čeho se skládá porozumění*. Dánsko: NEW ERA Publications Internacional Aps. 1994, 31 s.

48 *Scientology: The Field Staff Member Magazine*, sv. 1, č. 1, s. 38.

k sopkám na Havaji a svrhl na ně vodíkovou bombu. „Díky“ tomuto traumatu se vznikli beztělní thetanové. Beztělní thetanové byli zmrazeni v alkoholu a zabaleni do balíků a rozhozeni kolem sluneční soustavy. Beztělní thetanové chtějí opět získat těla a k tomu využívají lidi. Každý člověk je pokryt miliony tělních thetanů. A to vysvětluje veškeré potíže lidstva.⁴⁹

Ústřední mýtus o thetanovi je scientology brán jako faktický. Christopher Evans uvádí, že soubor mýtů byl zřejmě vytvořený, když byl LRH v polotransu. Pokud je člověk v polotransu (polospánku) napadají ho volné obrazy. LRH si tyto obrazy nahrával na magnetofon a pravděpodobně je využil při tvorbě mytologie scientologie.⁵⁰

4.4 Symboly

Scientologie podobně jako všechna náboženství, vyjadřuje svoje myšlenky, základní dogmatické body a významné organizace (řády) pomocí symbolů.

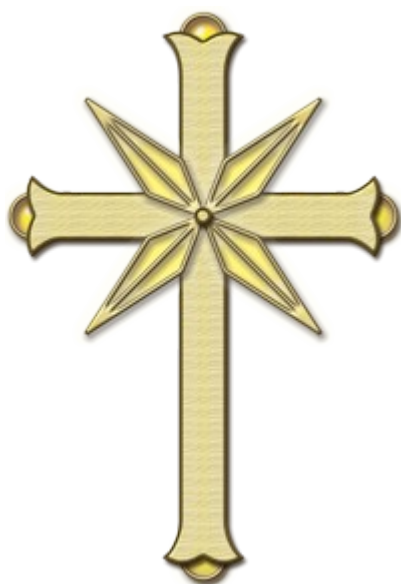
Ilustrace 2: Symbol „S“

Nejznámějším symbolem scientologie je tzv. „S“. Jak můžeme vidět na obrázku, symbol se skládá z písmene „S“. „S“ symbolizuje (reprezentuje) název scientologie. Dále je symbol tvořen dvěma trojúhelníky – horním a dolním. Vrcholy horního trojúhelníku značí poznání, zodpovědnost a kontrolu. Díky propojení těchto tří vrcholů vzniká úplnost a úspěch. Spodní trojúhelník je tzv. ARK trojúhelník (viz. výše), který značí afinitu, realitu a na vrcholu vždy komunikaci.⁵¹

49 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 339.

50 EVANS, Ch. *Cults of Unreason*. Harrap 1973, s.42.

51MRÁZEK, M. Je scientologie náboženstvím? *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 22.

Ilustrace 3: Scientologický kříž

Dalším velmi známým symbolem scientologie je osmihrotý kříž. Každý hrot kříže symbolizuje jednu oblast života. Jedná se o tzv. dynamiky. Dynamik má scientologie 8, právě proto je kříž osmihrotý. Občas bývají scientologové nařčeni, že tento kříž připomíná satanistický kříž.

5 AUDITING

V této kapitole bylo čerpáno z oficiálních stránek scientologické církve, z eseje Opravdové náboženství⁵² od Urbana Alonsa Galana. Dále z religionistického časopisu Dingir⁵³, z Critical Essays on Scientology od Ch. Owena⁵⁴, z The Religious Nature of Scientology od M. Darrolla Bryanta.⁵⁵

S auditingem jako takovým je úzce spojen test osobnosti, tzv. Oxfordský test a vědecký přístroj e-metr. V této se jim bude věnován prostor.

5.1 Oficiální představení auditingu

Auditing se týká thetana a to zejména jeho osvobození. Jde o to najít a oslovit traumatizující a bolestné události, které se staly v jeho současném životě, ale i v jeho minulých životech. Pravidelnou „léčbou“ (tzv. projít se po mostě) viz příloha – auditováním ho lze osvobodit od škodlivých vlivů, které mu brání v plném rozvinutí jeho osobnosti.

Auditing (viz. příloha č. 6) provádí tzv. auditor. Auditor je vzdělaná osoba v oblasti auditingu a Hubbardova díla. Auditor je také vysvěcený duchovní.

Velmi významná je zde duchovní kariéra. Cesta k očistě je nazývána Můstek (viz. příloha č. 7) (Hubbard zde užívá námořnickou terminologii). Jde o to vždy postupovat po malých krocích a dosáhnout určité úrovně. Po dosažení požadované úrovně se postupuje dál na další úroveň až ke stavu „clear“. Právě tento postup po „žebříčku“ je často kritizován. Odpůrci tvrdí, že se jedná o velmi

52URBANO, Alonso Galan. *SCIENTOLOGIE: Opravdové náboženství*. Praha: Dianetické centrum, 2006. 12 s.

53 Dingir: časopis o současné náboženské scéně. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .

54 OWEN, Ch. *Critical Essays on Scientology*. c1997. [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.xenu.net/archive/oca/oca.html#6/>.

55 BRYANT, M. Darrol. *The Religious Nature of Scientology*. [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <http://www.neuereligion.de/ENG/ReligiousNature/04.htm>.

chytrý marketingový tah, který se snaží udržet lidi v očekávání, kam až mohou postoupit a co je na určitých úrovních očekává.⁵⁶

Při auditingu se využívá velmi potřebný přístroj. Tento přístroj se nazývá e-metr (viz. příloha č. 8). E-metr je tedy měřicí přístroj navržený samotným LRH. Scientologové ho nazývají a uznávají jako náboženský přístroj. E-metr pomáhá auditorovi analyzovat problém, který se nachází v minulosti (nebo minulých životech) auditovaného.

Auditing probíhá podle přesně stanovených podmínek LRH. Auditor pokládá otázky, kterým se říká procesy. Těmito procesy reaguje, podle přesně stanovených pravidel, na auditovaného a ten díky tomu nalézá správnou cestu k uchopení své minulosti. Může to připomínat sezení u psychologa, ale liší se to tím, že auditor na závěr sezení nedává žádné rady. Auditovaný musí dojít k závěru a hodnocení sám. Konečného výsledku dosáhne auditovaný tak, že získá pocit duševní a psychické odolnosti.⁵⁷

Ze všech auditingů je nutné mít záznamy. Auditor si zaznamenává průběh auditingu. Je to z toho důvodu, aby mohly být předány vysoce vzdělanému duchovnímu (supervizor případu), který hodnotí, zda byly použity správné postupy a zda jsou splněny očekávané postupy. Pořizují se sice tyto záznamy, ale auditor je vázán „zpovědním tajemstvím“.

Cílem auditingu je, aby jedinec dosáhl stavu „Clear“. *„Clear je novým stavem jedince, ve kterém už dál není negativně ovlivňován svojí minulostí. Je racionální v tom, že vytváří nejlepší možná řešení jakých je na základě údajů, které má, a na základě svého hlediska, schopen. Stát se Clearem posiluje vlastní individualitu a kreativitu osoby.“*⁵⁸

56 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 338.

57 *Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR* [online]. c2000 [cit. 2012-03-04]. Dostupné z:

<http://www.scientologie.cz/tisk/index.phpdisplay=page&ID=7&pg=3&version=CZ>

58 Viz výše.

5.2 Auditing – kritici

Podobně jako v předchozích kapitolách i zde dochází ke sporům mezi oficiálním představením auditingu a kritickým hodnocením odborníků. Auditing je jednou z nejvíce diskutovaných praktik, kterou využívají scientologové. Ač bývá scientology často označován za vědeckou metodu, odborníci proti tomu ostře vystupují. Dario Sabbatucci ve své práci⁵⁹ hodnotí auditing jako jakýsi vstupní rituál. Tvrdí, že se jedná o náboženský obřad, u kterého můžeme hledat určité analogie s katolíky a buddhisty (očištění se, odproštění od pozemského světa, dosáhnout co nejvyššího rozvoje duchovní stránky člověka). Vědecký ráz, podle Daria Sabbatuccie, navozuje pouze využívání speciální terminologie (clear, preclear, auditor apod.) a využívání měřicího přístroje e-metru.

Frank K. Flinn popisuje auditing podobně jako Dario Sabbatucci. Auditing považuje za centrální bod scientologického náboženství. Také uvádí podobnost s ostatními náboženstvími (buddhismus a katolíky). Podobně popisuje principy auditingu i M. Darroll Bryant.⁶⁰ Podobnost s buddhismem spočívá v tom, že v auditingu je cílem dosáhnout stavu „clear“ – jakémusi osvobození. Podobně je tomu v buddhismu, kde se má dojít od neosvíceného k osvícenému. V křesťanství podobnost spatřujeme v přechodu od hříšného k vykoupení (v auditingu – stav preclear ke stavu clear).

Na auditingu je často kritizována právě tato podobnost se světovými náboženstvími. Někteří „kritici“ uvádějí, že auditing je kombinací všech možných směrů a technik, aby vyhověl všem. Kdybych podle tohoto měřítka hodnotili všechna náboženství, vždy bychom našli schodné znaky mezi různými náboženstvími.

59 SABBATUCCI, Dario F. *Scientology: Its Historical-Morphological Frame*. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www.neuereligion.de/ENG/Sabbatucci/dc4.htm>

60 BRYANT, M. Darrol. *The Religious Nature of Scientology*. [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <http://www.neuereligion.de/ENG/ReligiousNature/04.htm>.

Největší diskuze se vedou ohledně vědeckých praktik auditingu. Régis Derisuebor⁶¹ uvádí, že auditing bývá přirovnáván k psychoterapii. Ale to nedává smysl, protože psychoterapie se zaměřuje na léčbu mysli, ale cílem auditingu je „spása duše“ – odproštění se od „zádrhelů“, které brání v osobnostním růstu.

„Nejostřeji“ se do kritiky auditingu pouští Zdeněk Vojtíšek v časopise Dingir⁶², který sám auditing absolvoval. Uvádí nejspornější bod auditingu. Tímto bodem je hypnotický trans. Z. Vojtíšek říká, že při auditingu dochází právě k takovému hypnotickému stavu. Tím, že si auditovaná osoba několikrát opakuje bolestné zážitky se zamhouřenýma očima a ještě je pod tlakem e-metru dochází k hypnotickému transu. Auditor neuvádí auditovaného záměrně do transu, pouze postupuje podle přesných instrukcí, které stanovil již LRH. A auditor si možnost hypnotického stavu nemusí uvědomovat, ale vybavené obrazy považuje za skutečné obrazy z minulosti. Tyto stavy mohou být velmi stresující a náročné, proto po auditingu nastávají euforické stavy, které scientologové připisují léčebné síle auditingu. Právě v těchto okamžicích se zostřují vztahy scientologie a kritiků. Kritici nepřipisují „léčebnou sílu“ auditingu, ale spíše důvěře v účinek auditingu.

Duchovní kariéra je u scientologů velmi výrazná. Jedná se o tzv. Most (viz. Příloha). Most je jakýsi žebříček, kde se postupuje do různých úrovní – stupně zasvěcení, kursů a hodností. Dokončení jedné úrovně otevírá „dveře“ k absolvování další úrovně. Konec cesty, či vrchol žebříčku, je nazýván vrcholem hory.⁶³

Je těžké prokázat zda je auditing zdraví škodlivý, zda se jedná o zneužívání lidí. Scientologové byli několikrát nařčeni, že používají psychotropní látky při auditingu, ale tomuto tvrzení se brání. Pokud ovšem auditing funguje podle principů, které uvádí scientologie a i někteří odpůrci – a to tedy pouze

61 DERISQUEBOR, Régis. *Scientology*. [cit. 2012-02-21]. Dostupné z: http://www.neuereligion.de/ENG/Dericquebourg/page1_5a.htm/.

62 VOJTÍŠEK, Z. Náboženství kontroverze. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s.11-12.

63 BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. s. 339.

opakované diskutování o problému z minulost, nemělo by na auditingu být nalezeno nic záporného. Jak již bylo několikrát v této kapitole zmíněno, auditing má některé schodné znaky s křesťanstvím a buddhismem. Auditing bývá často přirovnáván k svátosti smíření u římských katolíků. Svátost smíření není širokou veřejností, ani odborníky, není považována za škodlivá. Často je tomu právě naopak. Měli bychom být kritičtí k informacím, které se ohledně auditingu (a celé scientologické církvi) vydávají. Většina vyloženě záporných reakcí pochází od bývalých členů. Ano, tyto informace nám mohou lehce nastínit situaci, ale měli bychom je pečlivě zvažovat. Kde je tedy problém u auditingu? Možná právě stavění auditingu do vědecké pozice. Náboženství nikdy nemůže být podloženo vědecky, protože se pohybujeme v jiných dimenzích než ve vědecké sféře.

5.3 Test osobnosti (The Personality Test)

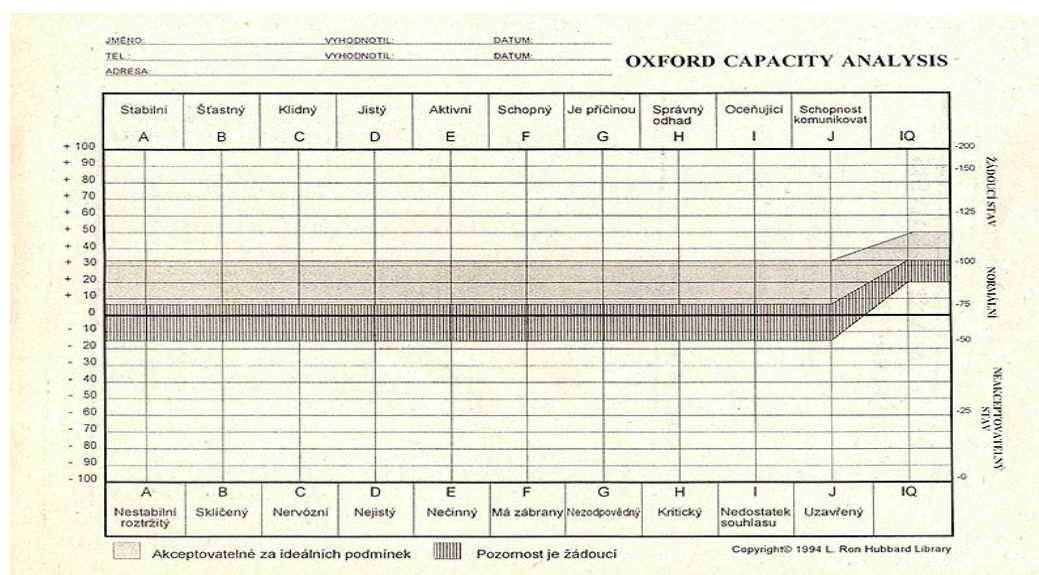
Tento test se používá jako nástroj pro nábor do Scientologické církve již od roku 1953. Jedná se o test osobnosti. Oficiální název je The Oxford Capacity Analysis (The OCA). LRH se údajně inspiroval jinými testy (The California Test of Personality, Jonson Personality Analysis, Mental Health Analysis a Minnesota Multiphasic Personality Inventory) a zdá se, že The OCA je kombinací svých předchůdců.

Podle Scientologů The OCA přesně měří deset různých osobnostních vlastností. Tyto vlastnosti mohou výrazně růst pomocí auditingu. The OCA odhaluje specifické rysy osobnosti a pomáhá zvyšovat tyto rysy. Test pomáhá odhalit zakořeněné problémy, které mohou být mazány a řešeny pomocí přesných postupů v auditingu.

Scientologové dále uvádějí, že The OCA byl vytvořen na Oxfordské univerzitě. Zde se opět scientologové dostávají do sporů. Sir John Foster sháněl na Oxfordské univerzitě informace o vzniku tohoto testu, ale nikdy se o něm nenašly

žádné záznamy. Ale i přesto se nadále používá a vydává za Oxfordský test. Na což velmi často poukazují odborníci a scientologii to opět staví do sporného postavení.

Test obsahuje 200 otázek. Na otázky se odpovídá „ano“, „ne“, „možná“. Po odevzdání testu odborný asistent vloží odpovědi do PC. PC vyhodnotí výsledky a konzultant předá graf s odborným komentářem. Graf obsahuje křivku IQ a deset osobnostních charakteristik – stabilitu, šťastnost, složení (composed), jistotu, aktivitu, agresivitu, odpovědnost, správný odhad, vděčnost, comm level.

Ilustrace 4: The OCA

Sir John Foster oslovil skupinu odborníků, aby navštívili a absolvovali The OCA. Skupina se skládala z klinického psychologa, univerzitního lektora psychologie. Tito odborníci tvrdí, že to není originální test osobnosti, protože jeho metody posuzování osobnosti nesouvisí se známými metodami posuzování osobnosti. Uvádějí, že žádný odborník ve svém oboru by neuznal tento postup hodnocení. Tím myslí oslovení náhodných lidí na ulici, kteří jsou přizváni na vyplnění testu osobnosti. Ve výsledcích jim vždy sdělí jejich nedostatky. Hlavním

cílem je přesvědčit lidi o nutnosti jejich nápravných kurzů v Scientologických organizacích.

Podobný průzkum provedl například i Dr. David Delvin. Jeho popis se shoduje se skupinou Sira Johna Fostera (test má 200 otázek, možnost ze tří odpovědí...). Dr. David Delvin přirovnává otázky v testu k otázkám v ženském časopise (např. Považují vás vaši přátelé za dobrosrdečného? Koušete si nehty?...). Delvin poukazuje na absolutní nerelevantnost testu, protože on sám na všechny otázky odpověděl „možná“. Asistent mu řekl osobní analýzu, kde podle Delvina užíval psedo-vědecké neologismy, kterým nerozuměl. Asistent uvedl, že je to velmi vědecké, a proto je to také pravdivé.

Jak i z těchto uvedených výzkumů a poznatků odborníků vyplývá, Scientologie si velmi zakládá na své vědeckosti, která ovšem není nikdy podložena. LRH přesně ví, co chtějí lidé slyšet. V době, kdy bylo náboženství odsouváno ze života lidí, přichází LRH se svou „psedo-vědeckou“ teorií. Společnost je obezřetná ohledně náboženství, ale bezmezně důvěřuje vědě a LRH toho využívá ve svých teoriích. Tento postup se nám může jevit jako flexibilní reakce na potřeby společnosti.

6 Ceremonie a obřady

V této kapitole bude čerpáno nejvíce z oficiálních stránek scientologické církve, religionistického časopisu *Dingir*⁶⁴ a z oficiálně vydávané brožury scientologické církev *Z čeho se skládá porozumění*.⁶⁵

Právě v této části se nám může potvrdit naše zkoumání, zda lze scientologii považovat za náboženství. Pravděpodobně ano, protože i scientologie má své vlastní ceremonie a rituály. V praktikování těchto obřadů můžeme sledovat opět podobnosti s velkými náboženstvími. Největší podobnost nalézáme již při první ceremonii, se kterou by se měl scientolog setkat a tou je křest. Jedná se o neformální křest.

6.1 Nedělní služba

Největší shodu s katolictvím nalézáme při Nedělní službě. Její průběh je koncipován podobně jako nedělní bohoslužba u katolíků. Začíná Vyznáním víry, čte se článek o zakladateli (LRH) podobně jako u katolíků čtení z Písma svatého. Po čtení textů následuje kázání. Tento postup je téměř identický s průběhem mše svaté u katolíků. Bohoslužby (služby) se začínají lišit v okamžiku, kdy u scientologů probíhá auditing.

Nedělní služba u scientologů se koná každou neděli a začíná již zmiňvaným vyznáním víry.

64 *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .

65 HUBBARD, L. Ron. *Z čeho se skládá porozumění*. Dánsko: NEW ERA Publications Internacional Aps. 1994, 31 s.

„My z církve věříme:

- že všichni lidé jakékoli rasy, barvy nebo vyznání byli stvořeni se stejnými právy;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva na vlastní náboženské praktiky a jejich provádění;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva na vlastní život;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva na své duševní zdraví;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva na vlastní obranu;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva vytvářet, volit a podporovat vlastní organizace, církve a vlády nebo jim pomáhat;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva svobodně myslet, svobodně mluvit, svobodně psát své vlastní názory a reagovat na názory druhých, mluvit o nich nebo psát;*
- že všichni lidé mají nezcizitelná práva na stvoření svého vlastního druhu;*
- že duše lidí mají práva lidí;*
- že studium mysli a léčení mysli zapříčiněných nemocí by nemělo být odděleno od náboženství nebo že by se nemělo přehlížet, že je prováděno v nenáboženských oborech;*
- a že žádná jiná instance menší než Bůh nemá moc zrušit nebo přehlížet tato práva, ať už otevřeně nebo skrytě.*

A my z církve věříme:

- že člověk je v podstatě dobrý;*
- že se pokouší přežít;*
- že jeho přežití závisí na něm samotném a na jeho bližních a na jeho dosažení bratrství s vesmírem.*

A my z církve věříme, že zákony Boha člověku zapovídají:

- *zničit svůj vlastní druh;*
- *zničit duševní zdraví jiného;*
- *zničit nebo zotročit duši jiného člověka;*
- *zničit nebo snížit přežití svých společníků nebo své skupiny.*

A my z církve věříme,

- *že duch může být spasen*
- *a že duch sám má moc zachránit nebo vyléčit tělo⁶⁶*

Části tohoto Vyznání víry v nás mohou evokovat pocit, že místy čteme Základní listinu práv a svobod. Někdo tedy může scientologii chápat jako velmi „demokratické“ náboženství, kde si každý může dělat, co chce, pokud mu je lépe a neubližuje tím ostatním. Dokonce může vyznávat jinou víru. Zde lze sledovat prvky východních náboženství, kde není podstatou, jakého náboženství jsem členem, ale zda vůbec jsem osobou náboženskou.

Nedělní služba pokračuje čtením z textů od LRH a dále reakcí (kázáním) na ně. „Nejzvláštnější částí Nedělní služby je skupinový auditing (viz příloha). Zúčastnění jsou dále informováni o novinkách ve scientologické komunitě a na závěr následuje společná modlitba.

Modlitba za naprostou svobodu

„Kéž by stvořitel vesmíru uschopnil všechny lidi, aby dosáhli pochopení své duchovní podstaty. Kéž by se vědomí a porozumění života rozšířilo tak, aby všichni měli možnost poznat stvořitele vesmíru. A kéž by také ostatní dosáhli tohoto porozumění, jenž přináší naprostou svobodu. V této chvíli myslíme na ty, jejichž svoboda je ohrožena; na ty, kteří jsou kvůli své víře věznění; na ty, jež jsou

⁶⁶ Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR [online]. c2000 [cit. 2012-03-04]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=page&ID=33&version=CZ>>.

*zotročení nebo kteří se nechtěně stali mučedníky. A na všechny ty, jež jsou týráni, nedobrovolně drženi nebo napadáni. Modlíme se za to, aby lidská práva byla zachována, aby tak všichni lidé měli možnost svobodně věřit a uctívat a aby se tak svoboda znovu objevila v naší zemi. Svoboda, kde neexistují války, chudoba ani bída, svoboda být, svoboda konat, svoboda mít. Svoboda využívání lidského potencionálu a porozumění mu. Potencionálu, který je daný bohem a je božský. A svoboda dosáhnout tohoto porozumění a vědomí, což je naprostá svoboda. Kéž to Bůh dovolí."*⁶⁷

Scientologové se považují za náboženství, proto je zřejmé, že musí mít nějaké obřady, které prokazují právoplatnost nazývat se náboženstvím. Někteří odpůrci na to reagují tak, že jde pouze o velmi chytrý tah ze strany scientologů, aby byli uznáni za církev.

6.2 Svatba

Pro absolvování svatby u scientologů nejsou žádné speciální podmínky. Scientologové ani nejsou povinni uzavřít sňatek podle scientologické církve, záleží na nich samotných. Průběh svatby je podobný svatbě v jiných náboženstvích. Je zde svatební průvod, svědci nevěsty a ženicha. Svatebčané si vybírají hudbu a místo. Vše záleží na rozhodnutí nevěsty a ženicha.

Základním principem scientologické svatby jsou sliby věrnosti a oddanosti. Pár si předává prstýnky, které jsou symbolem přetrvání, aby jim neustále připomínaly, že mají mít úspěšný vztah. Součástí obřadu je, že svatebčané musí odsouhlasit slib – nikdy nesmí jít spát, pokud porušili nějaký principy komunikace (hádky, nepochopení...). Právě toto porozumění a tento krok jim pomůže, aby se v dalších letech stali úspěšnějším párem.⁶⁸

⁶⁷ Z liturgických textů.. *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 38.

⁶⁸ *Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR* [online]. c2000 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <<http://www.scientologie.cz/tisk/index.phpdisplay=page&ID=39&pg=14&version=CZ>>.

Speciální a odlišné na svatbě u scientologů je, že pár dostává praktické informace do svého společného soužití. Takové informace, které jim poslouží k tomu, aby se stali úspěšným párem. Vše vyplývá z principu ARK trojúhelníku.

7 Scientologie v České republice

Postavení nových náboženských směrů bylo (a do jisté míry je i nadále) ovlivňováno předchozím režimem – komunismem. V době, kdy byla potlačována i tradiční velká náboženství, nebylo v zájmu představitelů režimu připustit další ideologie, které by ovlivňovaly socialistické myšlenky. Proto do roku 1989 do Čech pronikaly informace o Scientologii pouze v podobě překládaného díla Dianetika: moderní věda o duchovním zdraví⁶⁹, které bylo přeloženo v samizdatu. Po roce 1989 nastala změna poměrů a velká vlna euforie. Vzniká tedy úrodná půda pro hlásání nových náboženských směrů. Roku 1991 je dán v platnost zákon „o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností“.⁷⁰ A přesto scientologie nebyla dosud povolena a uznána jako církev v České republice.

Mluvčí Scientologické církve v ČR Jiří Voráček uvádí, že scientologie se šířila již v komunismu v 70. letech. Scientologická církev v ČR existuje, ale funguje pod jinými názvy, neboť jako církev v ČR nebyla uznána. Na našem území v současnosti existují dvě mise. Tyto dvě mise vystupují pod názvy Pražská mise Scientologické církve a Pelhřimovská mise Scientologické církve. Právě proto, že nebylo dosud možné zaregistrovat oficiálně Scientologickou církev, musí využívat jiných právních názvů. V ČR působí pod názvem Dianetické centrum.⁷¹

Scientologové na svých oficiálních stránkách uvádějí, že v současné době existují čtyři Dianetická centra v ČR – v Praze, Brně, Ostravě a Plzni.⁷²

69 HUBBARD, L. Ron. *Dianetika: moderní věda o duševním zdraví*. Copenhagen: New era, c1999. 535 s

70 Zákon o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností. [online]. c1991 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: http://www.epravo.cz/s1=Y&s2=6&s3=1&s4=0&s5=0&s6=0&m=1&typ=predpisy&recid_zak=11740.

71 MRÁZEK, M. Je scientologie náboženstvím? *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 22.

72 Tisková kancelář Scientologické církve pro ČR a SR [online]. c2000 [cit. 2012-03-04]. Dostupné z: <http://www.scientologie.cz/tisk/index.php?display=kontakty&version=CZ>.

Scientologové dále uvádějí, že mají zhruba 2000 členů, ale Statistický úřad zveřejnil výsledky, kde při posledním Sčítání lidu se ke scientologii přihlásilo pouze 374 členů(odkaz na SU).

Scientologové se na Sčítání lidu téměř neohlížejí. Říkají, že oficiální dokumenty ukazují jiná čísla, než jaká jsou ve skutečnosti, Tvrdí totiž, že sympatizantů je mnohem více, pouze nejsou registrovaní v církvi, ale myšlenkově a pocitově se považují za scientology.

O scientologii se v ČR mluví nejčastěji ve spojitosti se známými osobnostmi ze zahraničí a „skandálech“ scientologů. Nutno ovšem podotknout, že každá církev (ať právně registrovaná nebo ne) má skandály. Je ale zřejmé, že o scientologii se hodně mluví (ať v dobrém, či špatném) a to jí rozhodně dělá tu nejlepší reklamu i u nás v ČR.

7.1 Je scientologie náboženství?

Často se vedlou spory, zda může být scientologie vůbec uznána za náboženství. Mnoho renomovaných odborníků scientologii za náboženství považuje. Odkazují se na E. Durheima, podle kterého je náboženství jednotným systémem víry a jednání, který se vztahuje k posvátnému a na jehož základě se lidé sdružují do společenství.⁷³ Scientologové věří v nadpřirozenou „formu“ (již zmiňovaný thetan a Nejvyšší bytost) a to motivuje členy církve k vykonávání bohoslužeb (viz níže). A právě toto je řadí k náboženským skupinám.

Podle M. Darrolla Bryanta lze scientology považovat za náboženství. Odkazuje zejména na osmou dynamiku (Nejvyšší bytost), a na „clear“ stav, který může lehce připomínat stav nirvany v buddhismu nebo jakési křesťanské osvobození od hříchu. Ke stavu „clear“ dopomáhá auditing (viz níže), který je scientology chápán jako jakási „svátost“. „*At these upper levels of achievement, one is able to control oneself and environment, or, as Scientology doctrine puts it, to be “at cause over life, thought, matter, energy, space and time.”*“⁷⁴

Problematikou scientologie se zabývá také Samuel S. Hill, který je brán za odborníka na náboženská hnutí ve Spojených státech amerických. Samuel S. Hill ve své studii *Scientology A New Religion*⁷⁵ považuje scientologii za náboženství. Scientologii považuje za náboženství, protože obsahuje čtyři základní vlastnosti – creed, code, cult, community.⁷⁶ Právě tyto znaky tvoří náboženské hnutí. Dále Samuel S. Hill poukazuje na to, že Scientologie má blíže k východním náboženstvím (hinduismus, buddhismus) než k západním náboženstvím (judaismus, křesťanství).

73 LUŽNÝ, D. *Náboženství a moderní společnost. Sociologické teorie modernizace a sekularizace*. Brno: MUNI, 1999. s. 40.

74 BRYANT, M. Darrol. *The Religious Nature of Scientology*. [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <http://www.neuereligion.de/ENG/ReligiousNature/04.htm>.

75 HILL, Samuel S. *Scientology: A New Religion*. [cit. 2012-02-04]. Dostupné z: <http://www.neuereligion.de/ENG/hill/page01.htm>.

76 Viz výše.

Existují ovšem i odpůrci, kteří s tvrzením, že scientologie je náboženství, nesouhlasí. Upozorňují často na výrok, který údajně pronesl LRH: „*Když chce někdo opravdu vydělat miliony, nejrychlejší způsob je založit si vlastní náboženství*“.⁷⁷ Často je také uváděný výrok, který pronesl syn LRH, který scientologickou církev opustil. Řekl: „*utvořili jsme jsme „náboženskou fasádu“ pouze z důvodu daní a právní ochrany před obviněním z podvodu*.“⁷⁸ Posuzovat scientologii pouze z hlediska výroků by nebylo správné. Uvědomit bychom si měly, že se může v prvním případě jednat o vytržení z kontextu nebo o nepotvrzenou informaci. V případě druhém (výpověď syna) si opět musíme uvědomit, že se jedná o bývalého člena a ti církev rozhodně nesoudí objektivně.

Zda se o náboženství jedná nebo ne, není tak snadné posoudit. Odborníci poukazují na to, že mnoho „velkých náboženství“ (např. Křesťanství) bylo zpočátku považováno za sekty. Až s postupem času a díky tradici se z nich stala náboženství. Ovšem každé hodnocení by mělo být založeno na faktech a ne pouze na domněnkách a informacích od bývalých členů.

77 NOVOTNÝ, T. VOJTÍŠEK, Z. *Základní orientace v nových náboženských směrech*. České Budějovice: JCU, 1994. s. 29.

78 MRÁZEK, M. Je scientologie náboženstvím? *Dingir: časopis o současné náboženské scéně*. č. 4. Praha: DINGIR, s. r. o., 2000. s. 21.

8 Závěr

Jak již je známé komukoliv, kdo se o religionistiku alespoň povrchně zajímá, scientologie je zahalená tajemstvím a zejména kontroverzí. Je možné, že za tímto „obrázkem“ stojí scientologie sama. Snaha skloubit náboženství a vědu dohromady je z pohledu odborníků téměř nemožné.

V práci jsem se snažila porovnávat informace, které prezentuje scientologická církev (tedy ty oficiálně vydávané) a odborné kritiky a výzkumy. Při psaní práce jsem zjistila, že zdroje se shodují pouze v základních a zásadních datech. V ostatních bodech se scientologové a odborníci rozcházejí.

V první kapitole jsem se soustředila na ústřední postavu scientologie – Laffayteho Ron Hubbarda. Snažila jsem se nastínit jeho život, „objevy“ a stěžejní dílo Dianetika: moderní věda o duševním zdraví. Již zde bylo patrné, že oficiální informace vydávané scientology se výrazně liší od informací podávaných kritiky a odborníky. Laffayete Ron Hubbard je scientology považován za „nadpřirozenou bytost“. Kritiky bývá označován jako jeden z nejlepších bussinesmanů světa – založil vlastní náboženství a vydělal na něm jmění. Kde ale stojí pravda? Časté odvolávání kritiky na to, že uváděné události se neshodují s historickými fakty, jsou sice částečně znepokojující, ale v žádném případě ne určující v hodnocení scientologie. Stačí porovnávat scientologii s ostatními uznanými náboženstvími. Vždyť i u nich nacházíme historické nepřesnosti.

Největší diskuze ovšem vyvolává kontroverzní technika využívaná scientology – auditing. Metoda, která se staví do vědeckého světla, podle odborníků nemá s vědou nic společného. Zde můžeme pozorovat rozpor mezi vědou a náboženstvím. Je zřejmé, že nelze náboženství opírat o vědu, ač je to v moderní společnosti velmi „oblíbené“ ba přímo požadované. Nicméně věda se

opírá o fakta, kdežto náboženství nemusí být (a většinou není) vědecky podložené. Má spíše duchovní charakter.

Co tedy odborníkům na scientologii vadí? Velmi rozporuplné se může zdát zejména placení za odborná sezení (auditingy). Náboženství by přeci mělo být neziskovou organizací, což u scientologie v žádném případě neplatí. A to je další odlišný znak od jiných náboženství.

V neprospěch scientologické církve hovoří i svědectví bývalých členů, které bychom neměli brát na lehkou váhu, ale ani jim plně podřizovat svůj úsudek.

Scientologie je poměrně novým náboženským směrem. Právě proto je i těžké ji zhodnotit. Zhodnotit její význam, přínosy ale i zápory budeme schopni až s odstupem času. Za sektu byla často považována i dnes uznávaná náboženství. I přes skandály, se kterými byla scientologická církev spojována na počátku svého fungování, si udržela poměrně stabilní postavení. V posledních letech o ní nejsou téměř žádné záporné zprávy. Občas se sice objeví „skandální“ případy, které vrchají scientologii do špatného světla. Uvědomit bychom si ale měli, že zločiny páchají lidé i v jiných náboženských skupinách a ne pouze scientologové.

9 Zdroje

9.1 Knižní zdroje

ATAACK, Jon. *A Piece of blue sky*. USA: A Lyle Stuart book, 1990.
ISBN: 0-8184-0499-X.

BARRETT, David V. *Sekty, kulty & alternativní náboženství*. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 1998. 411 s.
ISBN 80-240-0066-0

HUBBARD, L. Ron. *Dianetika: moderní věda o duševním zdraví*. Copenhagen: New era, c1999. 535 s.
ISBN 87-7816-655-1.

HUBBARD, L. Ron. *Z čeho se skládá porozumění*. Dánsko: NEW ERA Publications Internacional Aps. 1994, 31 s.
ISBN: 87-7968-506-4.

LUŽNÝ, D. *Náboženství a moderní společnost. Sociologické teorie modernizace a sekularizace*. Brno: MUNI, 1999.
ISBN není uvedeno.

LUŽNÝ, Dušan. *Nová náboženská hnutí*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1997. 181 s.
ISBN 80-210-1645-0

LYONS, Arthur. *Satan tě chce : Uctívání d'ábla a jeho sekty v Americe*. 1. vyd. Brno : Nakladatelství Tomáše Janečka, 1995. 221 s.
ISBN 80-85880-05-9.

MOYANO, Antonio Luis. *Sekty - skrytá hrozba současnosti*. Vyd. 1. Frýdek-Místek : Alpress, 2011. 165 s. Dostupné na internete:
ISBN 978-80-7362-882-6.

PORTERFIELD, Kay Marie. *O sektách*. Praha : Lidové noviny, 1997. 173 s.
Linka důvěry.
ISBN 80-7106-233-2.

REITMAN, Janet. *Inside Scientology: the story of America's most secretive religion*. New York: HMH, 2011. 444 s.

ISBN: 978-0-618-88302-8.

URBANO, Alonso Galan. *SCIENTOLOGIE: Opravdové náboženství*. Praha: Dianetické centrum, 2006. 12 s.
ISBN není uvedeno.

VÁCLAVÍK, David. Sociologie nových náboženských hnutí. Vyd. 1. Praha : Malvern, 2007. 150 s. Proměny náboženství ; sv. 5.
ISBN 978-80-86702-22-3.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice : náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2004. 462 s.
ISBN 80-7178-798-1

9.2 Časopisecké zdroje

Dingir: časopis o současné náboženské scéně. Praha: DINGIR, s. r. o., 1998 – .
ISSN: 1212-1371.

9.3 Internetové zdroje

www.czso.cz

www.dianetika.cz

www.epravo.cz

www.dingir.cz

www.scientologie.cz

www.scientology.org

www.scientologie-expertizy.wz.cz

www.viryavyznani.estranky.cz

www.youtube.com

9.4 Přílohy

Příloha č. 1

Ilustrace 5: Saint Hill

Příloha č. 2

Ilustrace 6: Sea Org - Apollo

Příloha č. 3

Ilustrace 7: Miscavige

Příloha č. 4

Ilustrace 8: Heber Carl Jentzsch

Příloha č. 5

Ilustrace 9: ARK trojúhelník

Příloha č. 6

Ilustrace 10: Auditing

THE BRIDGE TO TOTAL FREEDOM

SCIENTOLOGY CLASSIFICATION GRADATION AND AWARENESS CHART OF LEVELS AND CERTIFICATES

TRAINING

Class 10

Class 9

Class 8

Class 7

Class 6

Class 5

Class 4

Class 3

Class 2

Class 1

Class 0

PROCESSING

Class 10

Class 9

Class 8

Class 7

Class 6

Class 5

Class 4

Class 3

Class 2

Class 1

Class 0

BIANETICS AND SCIENTOLOGY INTRODUCTORY SERVICES

Class 10

Class 9

Class 8

Class 7

Class 6

Class 5

Class 4

Class 3

Class 2

Class 1

Class 0

How to Use This Chart

1. Select your class level.

2. Select your training or processing service.

3. Select your biannetics and scientology introductory service.

Training Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

Processing Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

Biannetics and Scientology Introductory Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

How to Use This Chart

1. Select your class level.

2. Select your training or processing service.

3. Select your biannetics and scientology introductory service.

Training Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

Processing Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

Biannetics and Scientology Introductory Services

Class 10: []

Class 9: []

Class 8: []

Class 7: []

Class 6: []

Class 5: []

Class 4: []

Class 3: []

Class 2: []

Class 1: []

Class 0: []

How to Use This Chart

1. Select your class level.

2. Select your training or processing service.

3. Select your biannetics and scientology introductory service.

Ilustrace 11: Most ke svobodě

Příloha č. 8

Ilustrace 12: E-metr